

Bonitační řád

Je nedílnou součástí normativ RKČR. Je zpracován v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s vyhláškou č. 23/2013 Sb.

Bonitace je odborná chovatelská činnost, která slouží k získání poznatků o exteriérových a povahových vlastnostech předvedených psů, jejich nedostatcích a vadách ve srovnání se standardem plemene.

Údaje získané na bonitaci se zaznamenávají ve formě kódu do průkazu původu a jsou součástí údajů o psu nebo feně. Zakódované posudky hodnocení jedinců umožňují statistické vyhodnocení, které slouží jako podklad pro další řízení chovu a provádí je hlavní poradce chovu. Změny nebo doplňky platných bonitačních kódů podléhají schválení členské schůze.

Článek 1 – Všeobecná ustanovení

1. Účast na bonitaci je jednou ze základních podmínek pro zařazení jedince do chovu. Bonitace se mohou zúčastnit jedinci splňující podmínky Zápisního řádu RKČR a věk nejméně 18 měsíců.
2. Bonitace se provádí zpravidla jednou za život zvířete. Ve výjimečných případech může předsednictvo RKČR nařídít nebo povolit, na základě návrhu poradce chovu nebo písemné žádosti majitele postiženého zvířete, přebonitaci jedince. Výsledek přebonitace, zadaný kód a rozhodnutí o chovnosti jedince jsou neodvolatelně platné.
3. Přebonitace je možná pouze výjimečně, v případě, kdy se bonitační kód zvířete v zásadních kritériích odlišuje od skutečnosti.
  - a) Z důvodů povahy – jedinec vyřazený z bonitace z důvodů povahy složil alespoň jednu jinou všestrannou zkoušku z výkonu, po této vyřazující bonitaci. U kódu nevyřazujícího z chovu, majitel požádá revizi kódu povahy.
  - b) Z důvodů exteriérových – jedinec se změnil zásadně v exteriérovém ukazateli.
  - c) Přebonitace musí být absolvována v celém rozsahu bonitace
  - d) Ve sporných případech vylučujících exteriérových vad může předsednictvo RKČR nechat vypracovat posudek nezávislého specialisty a dle jeho vyjádření upravit závěrečné rozhodnutí bonitační komise.
  - e) U přebonitovaného jedince bude poznamenáno „RE“ jako rebonitace.
4. Bonitační komise může ze závažných důvodů svoje rozhodnutí o způsobilosti k chovu odložit na další bonitaci. Rozhodnutí o odložení bonitace vyznačí s datem a místem konání zápisem „nezařazen“ do průkazu původu a potvrdí svými podpisy. V tomto

případě se poplatek za bonitaci nevrací. Bonitační komise je povinna majiteli předat písemné odůvodnění odložení bonitace (viz čl. 7.5., písm. d).

5. Bonitace se mohou zúčastnit pouze zdravá zvířata. U jedinců podezřelých z nakažlivých chorob je přístup a posouzení na bonitaci zakázán. Háravé feny musí být organizátorům ohlášeny a jsou posuzovány na závěr akce.
6. Okamžité odstoupení z bonitace v jejím průběhu je možné pouze při náhlé zdravotní indispozici psa nebo psovoda.

Článek 2 – Zásady pořádání bonitací

1. Pořadatelem bonitace je RKČR. Bonitace jsou pořádány v souladu s plánem akcí RKČR a jejich termíny jsou předem zveřejněny na webových stránkách RKČR, případně jiných kynologických zpravodajích.
2. Místo a datum konání bonitace navrhuje předsednictvo RKČR po dohodě s organizátory akce. Data a místa konání bonitací jsou součástí ročního plánu činnosti RKČR.
3. Organizátor zajišťuje ve spolupráci s příslušným poradcem chovu všechny organizační náležitosti a finanční zajištění akce.

Článek 3 – Práva organizátora

1. Zařadit bonitaci do plánu akcí.
2. Společně s příslušným PCH prověřit přihlášky účastníků bonitace a ve zdůvodněných případech přihlášku odmítnout.
3. Ve zdůvodněných případech odvolat konání akce a tuto skutečnost zveřejnit.
4. Po dohodě s předsednictvem RKČR stanovit vedoucího akce a pomocníky.

Článek 4 – Povinnosti organizátora

1. Zajistit včasné naplánování akce současně s udáním data a místa konání a jméno a adresu funkcionáře, který za akci zodpovídá.
2. Schválený termín zveřejnit nejméně dva měsíce předem s podrobnými údaji o akci, termínem uzávěrky přihlášek apod.
3. Nejméně 4 týdny před termínem akce zajistit bonitační komisi.
4. Zajistit průběh bonitace podle pokynů delegovaných funkcionářů a ve smyslu ustanovení tohoto řádu, pokud jde o technické a materiální zabezpečení.
5. Uhradit delegovaným funkcionářům, členům komise a figurantům cestovné a odměny za posuzování. Nárok na vyplacení cestovného na svodech a bonitacích mají pouze rozhodčí z výkonu a exteriéru a figurant. Dále pak OPCH nebo UPCH viz článek 7, bonitační komise.
6. Ihned po obdržení delegace bonitační komise doporučeným dopisem nebo mailem vyzoomět delegované funkcionáře o bližších podrobnostech akce. Zajistit písemnou dohodu s posuzovatelem bonitace o dodržování ustanovení Zápisního řádu při posuzování jedinců se ztrátou zubu. Viz Zápisní řád

Článek 5 – Práva majitele psa

1. Přihlásit se na bonitaci a zúčastnit se jí po celou dobu konání.
2. Od pořadatele obdržet pokyny a informace potřebné k účasti na bonitaci.

3. Na závěr akce žádat zdůvodnění zadaných bonitačních kódů.
4. Obdržet **originál** bonitační karty se všemi záznamy.
5. Prostřednictvím vedoucího akce vznášet stížnosti na počínání delegovaných funkcionářů, majitelů psů nebo diváků předsednictvu RKČR.
6. Zaslát průkaz původu na Plemennou knihu pro zařazení psa do chovu – přeregistraci.
7. V případě, že byla bonitace jedince ze závažných důvodů odložena a došlo k propadnutí bonitačního poplatku, obdržet písemné zdůvodnění odložení.

Článek 6 – Povinnosti majitele psa

1. Ve stanoveném termínu zaslat řádně vyplněnou přihlášku na adresu pořadatele.
2. Předložit potřebnou dokumentaci k prokázání podmínek pro bonitaci, jmenovitě členský průkaz RKČR, platný průkaz původu, očkovací průkaz nebo pas pro malá zvířata.
3. Dostavit se včas na místo konání bonitace a po celou dobu se řídit pokyny bonitační komise a pořadatelů.
4. Dbát bezpečnostních a veterinárních předpisů, dodržovat pokyny pořadatelské organizace.
5. Majitel zcela odpovídá za škody jeho psem způsobené.
6. Nechat zapsat bonitační kód do průkazu původu předvedeného jedince.
7. Nahlásit předem účast hárající feny.

Článek 7 – Bonitační komise

1. Posuzování psů na bonitaci mohou provádět vybraní rozhodčí s potřebnou kvalifikací, delegovaní předsednictvem RKČR, kteří jsou podrobně seznámeni se stavem chovu RTW a postupují ve své práci podle chovatelských záměrů RKČR.
2. Bonitační komise je tříčlenná a posuzuje kolektivně a tvoří ji:
  - a) ÚPCH nebo jím pověřený OPCH, který je současně předsedou bonitační komise. Účast ÚPCH je na bonitacích upřednostněna za předpokladu (před nejbližším pověřeným OPCH), že mu bude cestovné vyplaceno pouze do výše nejbližšího OPCH),
  - b) rozhodčí pro exteriér,
  - c) rozhodčí I. třídy pro výkon,
  - d) člen bonitační komise nesmí na bonitaci posuzovat svého psa, rovněž i psy v držení členů rodiny. Za rodinu se pro tyto účely považují manžel nebo druh, děti, rodiče.
3. Minimální počet přihlášených jedinců stanoví pořadatel podle ekonomického rozpočtu. Maximální počet posouzených psů pro jednu komisi je 35. Všichni členové komise po celou dobu hodnocení psů úzce spolupracují a stanovují konečný kód a rozhodují o zařazení psa do chovu
4. Pomocník pro posouzení povahy, rozumí se figurant nejméně I. třídy s tím, že je na organizátorovi akce koho si pozve, avšak tento figurant musí být schválen předsednictvem. Pokud nebude schválen, předsednictvo navrhne jiného figuranta.
5. Bonitační komise je povinna:
  - a) zapsat bonitační kód do průkazu původu posuzovaného jedince a bonitační karty a písemně vyjádřit, zda je jedinec zařazen, nezařazen nebo vyřazen z chovu. U nezařazených jedinců se kód nezapisuje;
  - b) výsledek posouzení potvrdit v průkazu původu a na bonitační kartě podpisy všech členů bonitační komise, bonitační kartu opatřit razítkem pořadatelské organizace;
  - c) předat kopii a hodnocení jedince majiteli případně jeho zástupci a odůvodnit výsledek bonitace;

- d) v závažných případech odložit svoje rozhodnutí na další bonitaci (viz ustanovení 1.3. tohoto řádu) a vydat majiteli psa písemné zdůvodnění proč k odložení došlo.
- e) zaslat prostřednictvím předsedy bonitační komise originály bonitačních karet nejpozději do 14 dnů po uskutečnění akce ÚPCH, předsednictvu RKČR zaslat zprávu o akci a soupis všech předvedených jedinců;

Článek 8 – Popis bonitace

1. Pro plemeno rottweiler je vypracován kódovací systém z písmen a číslic. Navrhuje ho předsednictvo RKČR a schvaluje členská schůze.
2. Znaký plemenné příslušnosti a odchylky od standardu jsou označovány písmeny, v této části je možno uvést i více znaků.
3. Povahové vlastnosti jsou v kódu vyjádřeny jedním číslem.

Článek 9 – Posouzení exteriéru

1. Exteriér psa je bonitační komisí posuzován při předvedení jedince ve vymezeném prostoru. Pes je posouzen v klidu i v pohybu. Měření se provádí zásadně na rovném pevném podkladu.

Článek 10 – Zkouška povahových vlastností

Prostor pro přezkoušení povahových vlastností musí být vymezen tak, aby byly vyloučeny vnější vlivy, které by mohly hodnoceného jedince negativně ovlivnit. Pes může být předváděn na jednořadém kovovém řetízovém obojku, který nesmí být přepnut na stahování, koženém obojku nebo postroji.

Povaha psa je posuzována po celou dobu bonitace a případná nadměrná agresivita vůči člověku, registrovaná v libovolné části bonitace musí vést k předčasnému ukončení bonitace. Rozhodne-li komise o vyřazení zvířete pro jeho nadměrnou agresivitu či nezvladatelnost, složený bonitační poplatek se nevrací.

V tomto případě komise vyznačí do průkazu původu „vyřazen pro agresivitu“.

Metodické pokyny k provádění bonitace:

Část 1:

a) Průchod skupinou

Tento povahový test se provádí při nástupu do kruhu před posouzením exteriéru. Zvíře je bez náhubku a vedené na vodítku psovodem.

Na pokyn rozhodčího prochází psovod se psem tam a zpátky skupinou minimálně čtyř osob. Ve skupině psovod nejméně jednou zastaví, zvíře by přitom mělo usednout k noze psovoda. Skupina osob se volně pohybuje sem a tam.

Zpoždování, předbíhání a vychylování psa do strany, stejně tak pokusy o napadení osob ve skupině či bázlivost, jsou chybné. Projevy radostného a přátelského chování psa nejsou závadou.

b) Reakce na střelbu

Po opuštění skupiny je pes stále veden na vodítku. Na pokyn rozhodčího je odpálen zkušební výstřel. Rozhodčí sleduje reakce psa na střelbu. Agresivní či bázlivé chování je chybné.

c) Měření psa

- 1) Pes s nasazeným náhubkem je postaven na pevnou podložku. Měří se jeho výška, délka, obvod hrudníku. Po celou dobu měření by se pes měl chovat klidně a neagresivně.
- 2) Psovi bez náhubku je speciální měrkou změřena hlava, pro posouzení správného poměru délky čenichové partie a lebky. Měření může probíhat mimo pevnou podložku. Po celou dobu měření by se pes měl chovat klidně a neagresivně. Při naměření kratší čenichové partie, zatrhnout v bonitační kartě C 12 (krátká čenichová partie) a naměřené hodnoty a poměr v procentech zapsat pod poměr výšky s délkou těla. Měření provádí rozhodčí pro exteriér.
Po dobu přechodného období do konce roku 2019 bude délka čenichové partie zhodnocena rozhodčím formou subjektivního posouzení. Při nesouhlasu majitele psa s verdiktem rozhodčího dojde ke kontrolnímu měření speciální měrkou, které majitel psa musí strpět. Měření provádí rozhodčí pro exteriér.

d) Kontrola zubů

Zvíře je zbaveno náhubku a rozhodčí provede kontrolu chrupu. Je důležité, aby rozhodčí měl možnost dostatečně zkontrolovat chrup zvířete.

Chybou je, když se zvíře brání kontrole chrupu či projevuje přílišnou bázlivost nebo naopak agresivitu.

e) Statické a dynamické posouzení exteriérů zvířete

Psovod staví psa (nebo se pohybuje se psem) podle pokynů rozhodčího, tak, aby tento mohl provést kompletní statické a dynamické posouzení exteriéru zvířete. Zjištěné bonitační kódy jsou zapisovány do bonitační karty jedince.

f) Posouzení reakce na střelbu zvířete na kolíku

Pes je s náhubkem přivázan na 3m úvazném zařízení, (lano, popruh, řetěz s pružinou) u kolíku. Psovod odchází do úkrytu, mimo zorné pole psa. Zvíře je ponecháno nejméně 2 minuty o samotě a provede se kontrolní výstřel minimálně ze vzdálenosti 20 kroků.

Panická či jiná nepřiměřená reakce na střelbu je chybná.

Poznámka: „Posouzení reakce na střelbu u zvířete na kolíku“ se může překrývat s posouzením „Reakce na střelbu“ následujícího zvířete, které právě dokončilo test „Průchod skupinou“.

Část 2:

a) Přepad ze zástěny

Pomocník je ukryt v zástěně. Psovod jde se psem libovolně u nohy (pes je veden za obojek, na libovolně dlouhém vodítku či jde bez vodítka u nohy) k úkrytu pomocníka.

Přibližně 5 m od zástěny provede pomocník na pokyn rozhodčího (bez předchozího dráždění psa) útok na psovoda a psa, při kterém naznačuje údery obuškem. Psovod při přepadu pouští psa. Pes musí ihned, jistě a energickým zákusem do ochranného rukávu útok zmařit. Psovod může psa slovně povzbuzovat, pouštění se nehodnotí.

b) Hladké zadržení

Po provedení přepadu ze zástěny odvádí psovod psa do vzdálenosti asi 30 m od pomocníka a na pokyn rozhodčího pouští psa na hladké zadržení. Psovod běží ihned za psem. (Hladké zadržení je zadržení, kdy pomocník utíká směrem od psa.) Pes musí ihned, jistě a energickým zákusem do ochranného rukávu pomocníka zadržet. Pouštění se nehodnotí.

c) Protiútok na psa

Po hladkém zadržení odvádí psovod zvíře znovu do vzdálenosti 30 m, odkud ho na pokyn rozhodčího vysílá na kontrolní zadržení. Na pokyn rozhodčího vystoupí figurant vybavený obuškem z úkrytu, a jde normálním krokem ke středové ose prostoru. Zde se otočí ke psovodu a psu a křikem s výhrůžnými pohyby na ně v běhu zaútočí. Jakmile se pes zakousne, pomocník se po krátkém boji, aniž by psa udeřil, zastaví. Psovod ihned vybíhá za psem. Pes musí ihned, jistě a energickým zákusem do ochranného rukávu pomocníka zadržet. Pouštění se nehodnotí.

d) Způsob celkového hodnocení povahových vlastností.

Celkově se posuzují převládající nervové procesy (vzruch a útlum a jejich síla, vyrovnanost a pohyblivost), sebevědomí a nedůvěřivost, temperament a obranná reakce.

Kód:

- 1** – povahově slabý, převládá útlum, nesnadno přizpůsobivý, zcela bázlivý, pomalý, bojí se střelby
- 2** – převládají procesy útlumu, nedůvěřivý, nejistý, málo aktivní, lekavý, pasivní obranná reakce s náznaky útočnosti (zezadu), výrazně citlivý na cizí zvuky
- 3** – převládají procesy podráždění, nevyrovnaný, dráždivý, nedůvěřivý, nervózní, prudké reakce, místy agresivní, převládá pasivně obranná reakce
- 4** – silné procesy podráždění a útlumu, převládá podráždění, ostražitý, méně sebevědomý, nedůvěřivý, výrazně temperamentní, hůře ovladatelný, aktivní obranná reakce
- 5** – vzruch a útlum v rovnováze, výborná pohyblivost nervových procesů, dobře přechází z podráždění do klidu, sebevědomý, omezená nedůvěřivost, dobře ovladatelný, středně temperamentní, pozorný, tvrdý, aktivní obranná reakce
- 6** – dobře vzrušivý, dobře pohyblivé nervové procesy, sebevědomý, důvěřivý, klidný, aktivní obranná reakce
- 7** – nízká pohyblivost nervových procesů, důvěřivý, sebevědomý, nadměrně klidný, obtížně vydražitelný, omezená aktivní až pasivní obranná reakce
- 8** – zpomalený průběh nervových procesů, důvěřivý, na pomocníka reaguje pomalu, nízká aktivita, neútočí
- 9** – pomalý průběh nervových procesů, důvěřivý, apatický, omezená aktivita, na pomocníka nereaguje, nebojovný

Článek 11 – Vady vyřazující z chovu

1. Vady vyřazující z chovu:

Vzhled opačného pohlaví, příliš lehký, jemný, pod hranicí standardu, nad hranicí standardu, příliš hrubý, lymfatický, chybějící zuby, předkus, podkus, dlouhá jemná srst, entropium, ektropium, žluté nebo různobarevné oko, deformovaná čelist, kryptorchid,

monorchid, světlý čenich, bílé skvrny, zlomený ocas, stočený ocas, ocas výrazně vychýlený do strany nebo ke hřbetní linii stočený a povahové vlastnosti 1, 2 a 9.

Článek 12 – Závěrečná ustanovení

1. Po absolvování bonitace se psům a fenám přiznává chovnost plemennou knihou pouze za předpokladu, že splňují ostatní podmínky pro zařazení do chovu.
2. **Proti rozhodnutí bonitační komise je možné se písemně odvolat k předsednictvu RKČR do jednoho týdne od oznámení rozhodnutí.**
3. Poplatek za posouzení jedince na bonitaci stanoví předem pořadatel.
4. Kritéria zpřísnující nároky na exteriér a podmínky pro udělení chovnosti navrhuje předsednictvo RKČR a schvaluje členská schůze.

Bonitační řád platný od 18. 1. 2015

Změny schváleny členskou schůzí RKČR konanou dne 22. 2. 2020